

VRAK – MUSEUM OF WRECKS
ARKEOLOGISK RAPPORT 2023:2

SKEPPSKYRKOÅRDEN VID GLÖTEN

ARKEOLOGISK UTREDNING

L1943:1345

HARGSHAMN-GLÖTEN
HARGS SOCKEN
ÖSTHAMMARS KOMMUN
UPPSALA LÄN

VRAK
MUSEUM OF
WRECKS

HÅKAN ALTROCK

en del av STATENS MARITIMA OCH TRANSPORTHISTORISKA MUSEER

VRAK – MUSEUM OF WRECKS
ARKEOLOGISK RAPPORT 2023:2

SKEPPSKYRKOGRÅRDEN VID GLÖTEN

ARKEOLOGISK UTREDNING

L1943:1345

HARGSHAMN-GLÖTEN
HARGS SOCKEN
ÖSTHAMMARS KOMMUN
UPPSALA LÄN

HÅKAN ALTROCK

Vrak – Museum of Wrecks
en del av Statens maritima
och transporthistoriska museer

P.O. Box 27131
SE-102 52 Stockholm
Tel 08 519 549 00

www.vrak.se
www.smtm.se

Statens maritima och transporthistoriska museer
är miljöcertifierade enligt ISO 14001.

2022 Vrak – Museum of Wrecks
Arkeologisk rapport 2023:2

Grafisk form: AB Typoform
Omslagsbild: En av fartygslämningarna vid ön Glöten.
Foto: Håkan Altrock, SMTM (Fo223614DIG).

Tryck: Ljungbergs Tryckeri AB

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Publik Licens 4.0 (CC BY),
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.
Lantmäteriets kartor omfattas inte av ovanstående licensiering.
Spridningstillstånd Sjöfartsverket Dnr: 22–00630

INNEHÅLL

Sammanfattning	6
Bakgrund	6
Syfte och metod	9
Topografi och kulturmiljö	9
Tidigare undersökningar	10
Genomförande	10
Resultat	13
Diskussion och tolkning	19
Utvärdering	20
Referenser	22
Tekniska och administrativa uppgifter	23
Sonarbilaga	24

SAMMANFATTNING

Vattenfall Services Nordic AB planerar att förlägga en ny sjökabel i Hargsviken från Hargshamn ut till ön Glöten. För att säkerställa att inga eventuella fartygslämningar eller potentiella fornlämningar påverkas av detta beslutade Länsstyrelsen i Uppsala län att Statens maritima och transporthistoriska museer (SMTM) skulle göra en marinarkeologisk utredning i form av kartering av botten längs den planerade kabelsträckningen. Utredningsområdet omfattade förutom en hundra meter bred korridor från fastlandet ut till ön, även lämningen L1943:1345 vid ön Glöten där det ligger flera tidigare kända fartygslämningar. Utredningens fältarbete genomfördes 10–11 november 2021.

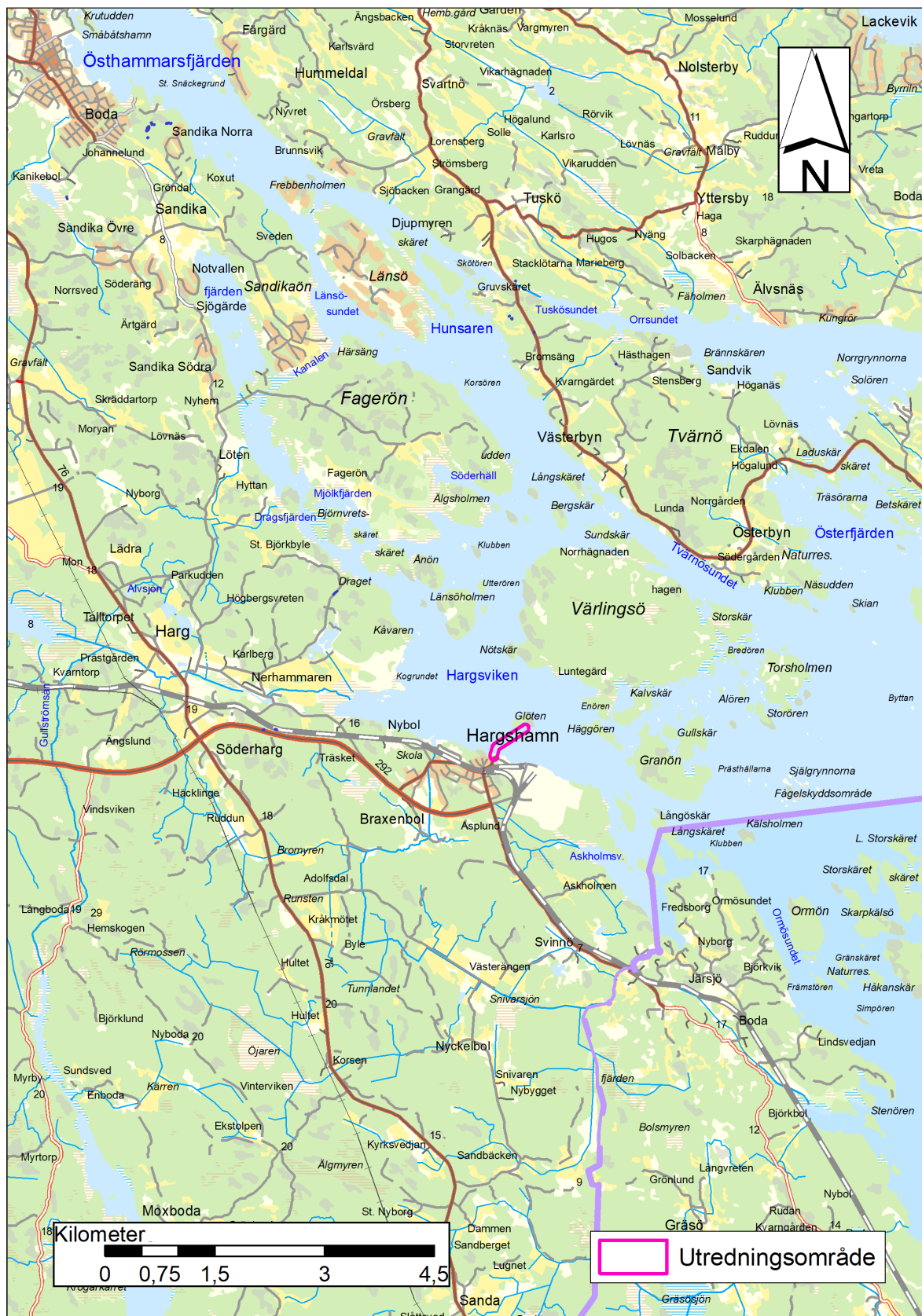
Vid utredningsområdets södra del där det ansluter till fastlandet upptäcktes en stor ansamling timmer, som vid besiktning bedömdes vara sjunktimmer. Inga spår av konstruktionsdetaljer hittades i detta område. Botten längs ledningssträckningen ut till Glöten saknade förekomst av fartygslämningar och andra potentiella fornlämningar.

Däremot hittades som väntat (se flygfoto fig. 10) en stor koncentration av fartygslämningar inom L1943:1345. Tre av dessa var kända sedan tidigare och registrerade i Kulturmiljöregistret. SMTM bedömer att antalet fartygslämningar uppgår till 14–15 stycken. Dessa fartygslämningar har karterats och avgränsats.

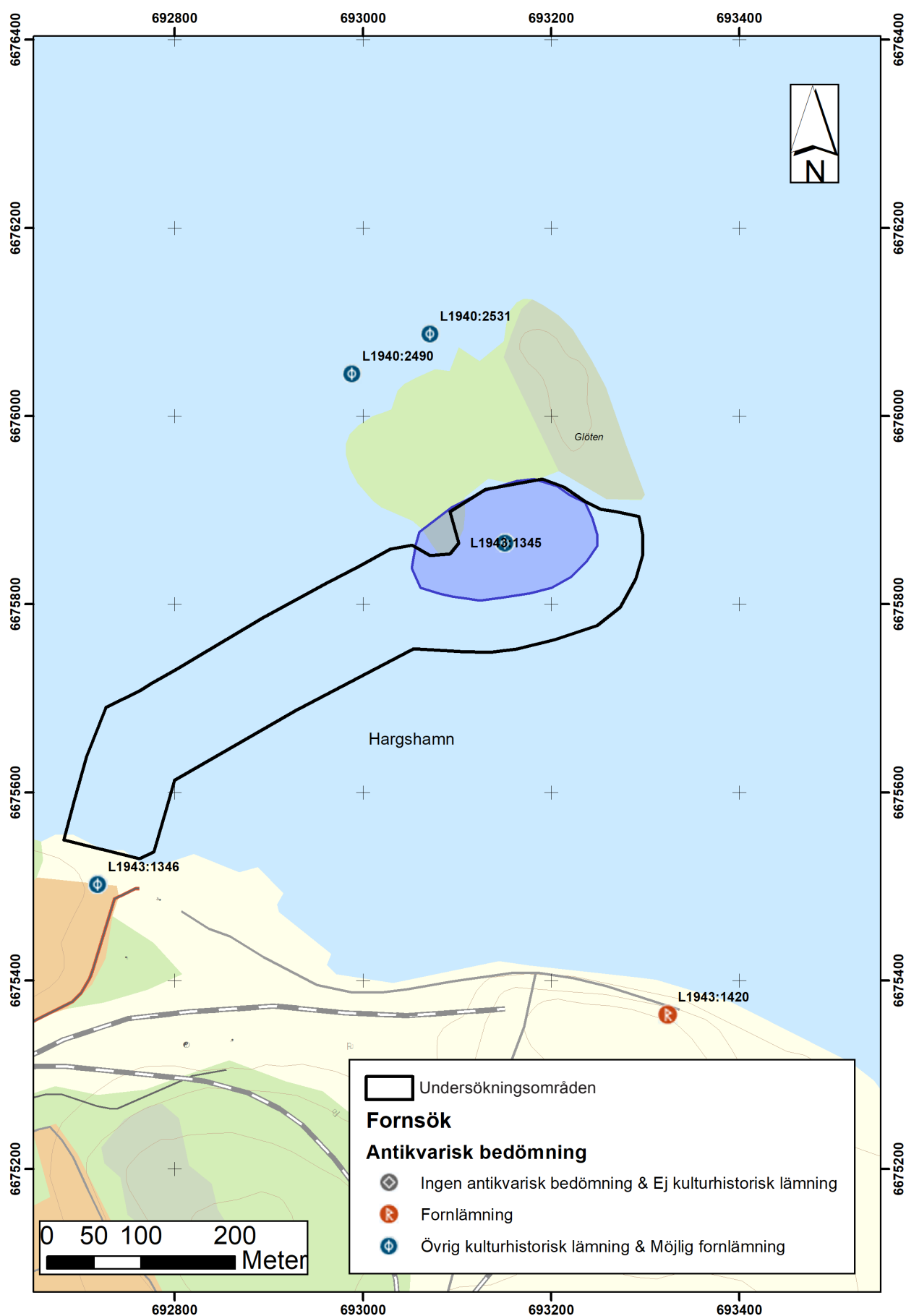
BAKGRUND

I samband med att Vattenfall Services Nordic AB planerade för ombyggnation i Östhammars kommun ville man vintern 2021 förlägga en ny sjökabel i Hargsviken från Hargshamn ut till ön Glöten (Söderharg 15:1 och 1:29). För att tillse att inga eventuella fornlämningar skulle påverkas

av arbetet med nedläggning av kabeln beslutade länsstyrelsen i Uppsala län att Statens maritima och transporthistoriska museer (SMTM) skulle genomföra en marinarkeologisk utredning i form av kartering av det berörda vattenområdet.

FIGUR 1. Utsnitt ur Översiktskarta över Hargshamn med utredningsområdet markerat. Lantmäteriets terrängkarta (SWEREF99TM), licensierad CC0, bearbetad av Håkan Thorén och Håkan Altrack, SMTM. Skala 1:80 000.

FIGUR 2. Utredningsområdet mellan Hargshamn och ön Glöten. Lantmäteriets terrängkarta (SWEREF99TM), licensierad CC0, bearbetad av Håkan Thorén och Mikael Fredholm, SMTM. Skala 1:6 000.

SYFTE OCH METOD

Syftet med denna marinarkeologiska utredning har varit att undersöka om fartygslämningar eller andra maritima lämningar finns längs den aktuella ledningssträckan, var fartygslämningarna vid L1943:1345 är belägna och om det finns fler lämningar där. Samtliga fartygslämningar inom utredningsområdet skulle karteras och preliminärt avgränsas.

Området skulle avsökas med sidoseende ekolod, så kallad side scan sonar (Deep vision 340 Mhz). Otydliga indikationer skulle besiktigas med undervattensrobot, så kallad ROV eller dykning. På djup mindre än två meter kunde vattenkikare användas. Riktigt grunda områden, till exempel vassbeväxta delar, planerades undersökas genom vadande med torrdräkt.

TOPOGRAFI OCH KULTURMILJÖ

Under senare delen av 1500-talet anlade Kronan ett av sina skeppsvarv i Harbovik, nuvarande Skatviken, en kilometer väst om utredningsområdet. Det var ett relativt stort skeppsvarv från 1570-talet till 1610-talet då flottans skeppsgårdar decentraliserades och även större skepp fick byggas på landsortsvarven. Här byggdes skepp som *Harbo Lejonet* med 20 kanoner och *Gamla Kronan* som förde 32 kanoner. Från 1610 återupptogs nybyggandet av skepp på Stockholms skeppsgård och en centralisering inleddes då många av de mindre varven lades ned. 1616/1617 var nybyggnadsverksamheten på landsortsvarven koncentrerad till endast Västervik och Harbovik där det sistnämnda blev det sista varvet att läggas ned, 1623 (Fredholm 2014).

1668 lät Gustaf Otto Stenbock anlägga Hargs bruk och stångjärn skeppades härifrån till Stockholm. 1719 bränner ryssarna bruket och de omgivande byarna, men verksamheten återupptogs och bestod ända till 1921. På 1870-talet byggs järn-

vägen till Hargshamn, som blev en viktig utskeppningshamn. Härifrån skeppas därefter järnmalm från Dannemora gruva. Även virke var en viktig exportvara härifrån (Altrock 2020).

Vid L1943:1345 som ingår i utredningen har utjänta skutor sänkts under 1800-tal och tidigt 1900-tal. Dessa uppges ha varit träkolspråmar som tidigare varit segelskutor. Vid en inventering utförd 1994 kunde tre fartygslämningar skönjas vid sondering från ytan (Larsson 1997). Den största fartygslämningen sägs vara *Maria* som enligt muntliga uppgifter från Sture Gustafsson i Hargshamn ska ligga centralt, i väster ska *Hoppet* ligga och i öster *Neptun*. Alla dessa ska ha sänkts avsiktligt på platsen som utjänta skutor. Längre ut, i områdets sydvästra del, men inte synligt från inventering med båt, ska *Karl Tide* ha förlit med en last bestående av kvarts. Längst in i viken nära stranden ligger bland annat två pråmar från Gimo och Harg (Larsson 1997).

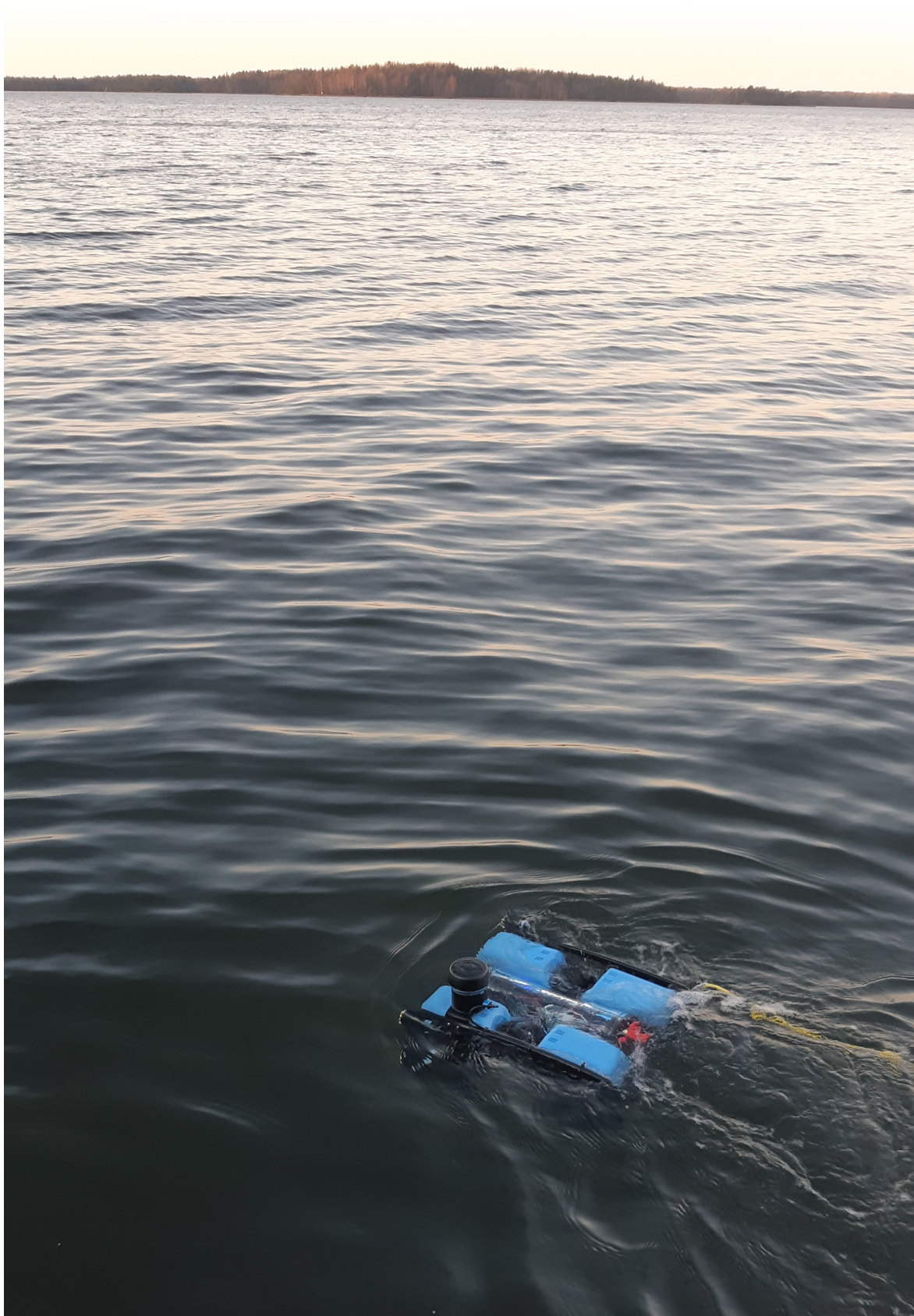
TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR

Området har undersökts från ytan av Carl-Olov Cederlund 1994 (SSHM). Det konstaterades att tre fartyglämningar kunde ses från ytan. Samtidigt insamlades muntliga uppgifter från Sture Gustafsson (Larsson 1997). I övrigt har inga undersökningar skett av fartyglämningarna vid Glöten.

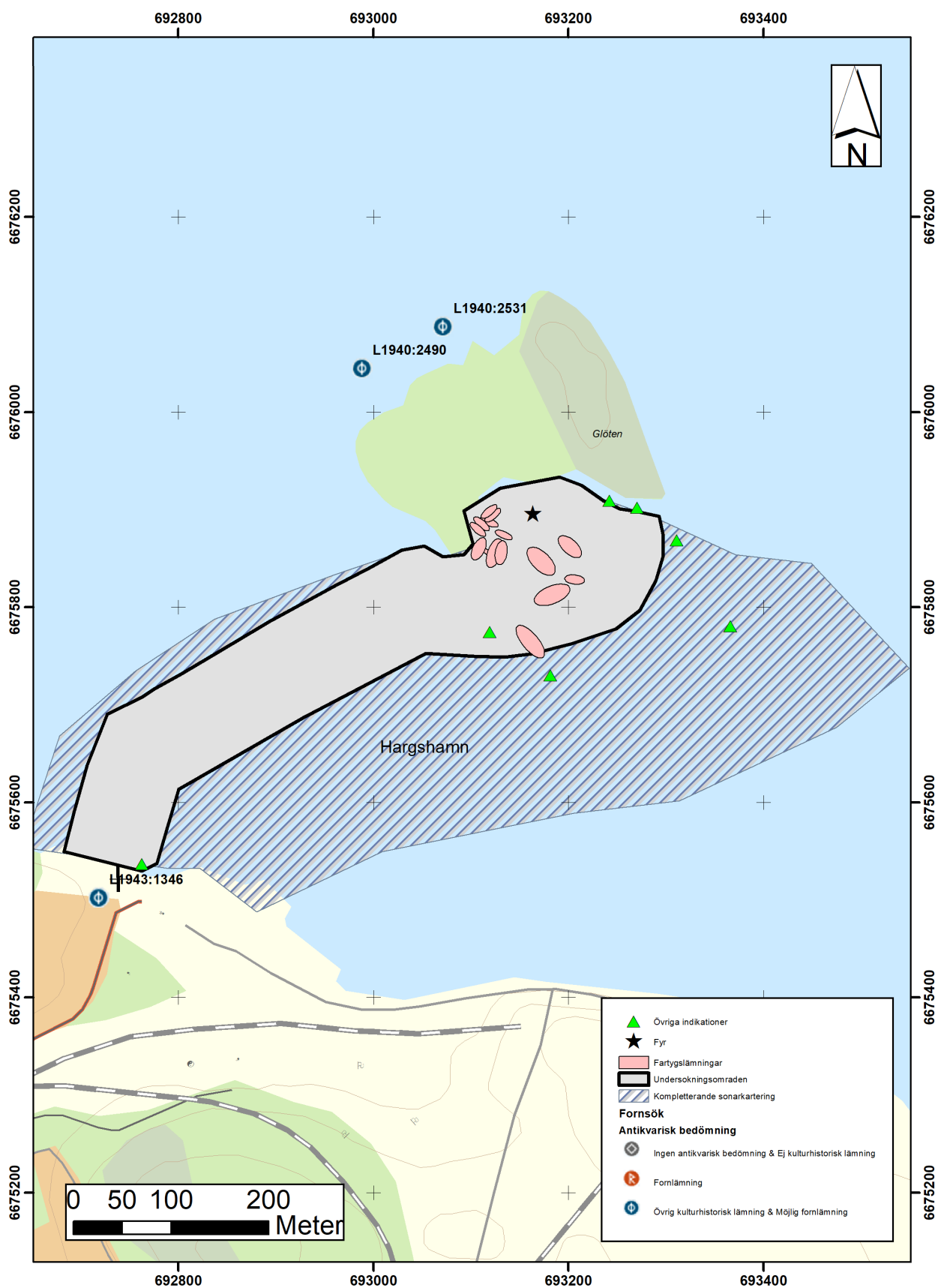
GENOMFÖRANDE

Området avsöktes med side scan sonar. Det grunda vattendjupet söder om ön Glöten gjorde det svårt att få riktigt bra sonarbilder, så en del indikationer, vilka betraktades som osäkra fartyglämningar, besiktigades med ROV. Korridorer mellan fartyglämningarna där det skulle vara möjligt att förlägga kabeln undersöktes också med ROV för att säkerställa att det där inte fanns kraftigt

nedbrutna fartyglämningar eller delar av sådana. På djup mindre än två meter togs också hjälp av vattenkikare. Även flygfoton kunde användas för att komplettera positionerna för grunt liggande fartyglämningar. I vassbältet närmast fyren vadades det med torrdräkt för att utesluta förekomsten av fartyglämningar eller andra lämningar dolda i växtligheten.

FIGUR 3. I vissa lägen användes ROV. Foto: Håkan Altröck, SMTM, 2021 (Fo223615DIG).

RESULTAT

SMTM:s utredning resulterade i upptäckten av cirka 14-15 fartygslämningar vid L1943:1345. Det exakta antalet är svårt att avgöra när de, som till exempel vrakgrupp 11, ibland ligger ovanpå varandra. Grupp 11 bedöms innehålla fyra till fem fartygslämningar (se tabell 1 och figur 8).

Vid besiktning med ROV kunde konstruktionsdetaljer på Vrak 1 och Vrak 2 dokumenteras (fig. 5, 6, 7 och 8). Söderut vid utredningsområdets anslutning till land påträffades en hel del timmer på botten (fig. 14). Detta bedömdes utifrån sonar-

bilderna inte utgöra någon fartygslämning, utan lösa timmer vilket också kunde bekräftas vid besiktning med ROV.

Då fartygslämningarna vid L1943:1345 låg tätt där undervattensledningen föreslogs att läggas beslöts att utöka det sonaravsökta området utanför undersökningsområdet så att en eventuell dragning av kabeln syd och ost om koncentrationen av fartygslämningar inte skulle stöta på okända maritima lämningar.

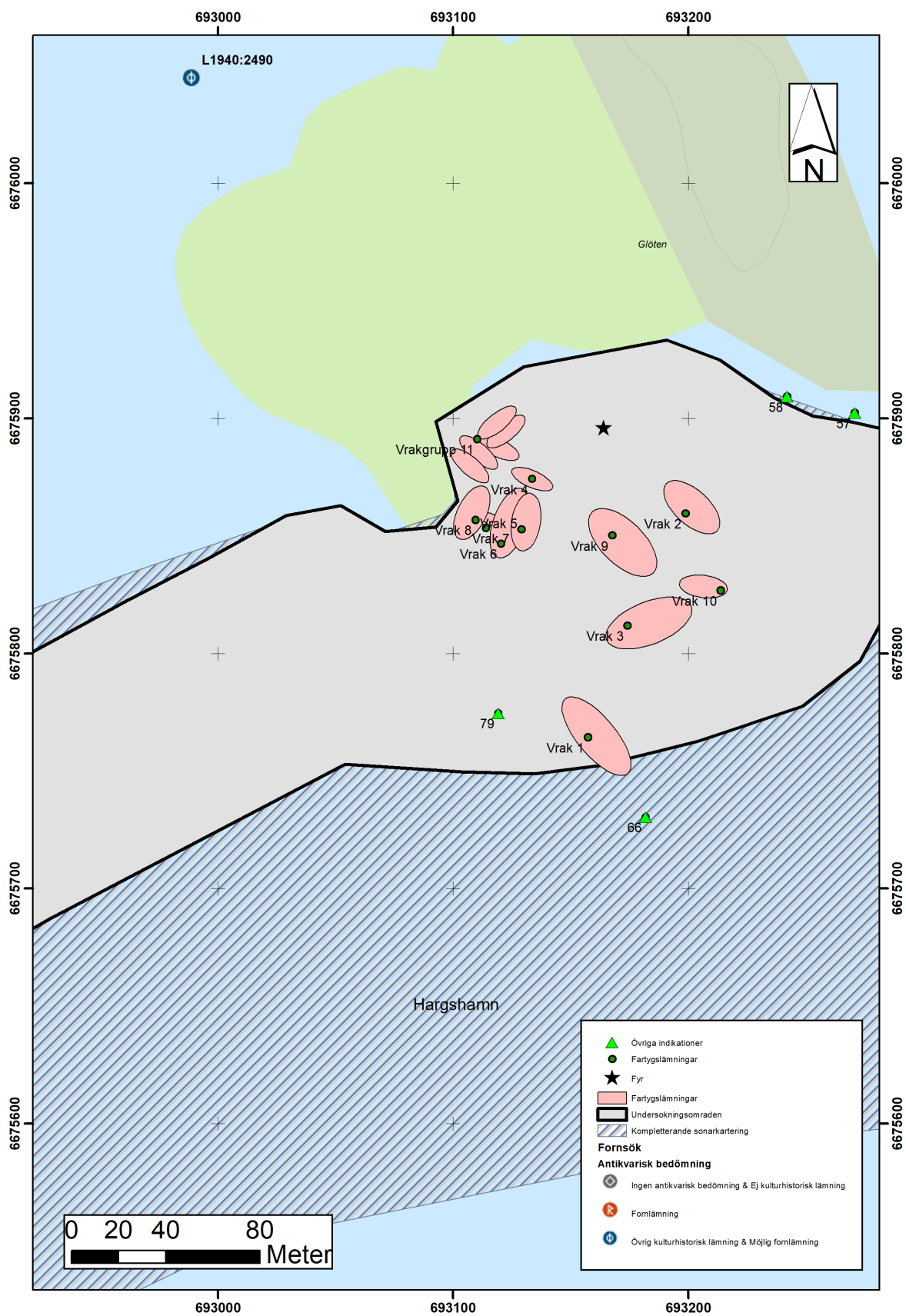
FIGUR 5. Spanttoppar på Vrak 1. Besiktigad med ROV. Foto: SMTM, 2021 (Fo223616DIG).

FIGUR 6. Relingen på Vrak 1. Besiktigad med ROV. Foto: SMTM, 2021 (Fo223617DIG).

FIGUR 7. Spanttoppar och innergarnering på Vrak 2. Foto: SMTM, 2021 (Fo223618DIG).

FIGUR 8. Del av utredningsområdet vid ön Glöten. Lantmäteriets terrängkarta (SWEREF99TM), licensierad CC0, bearbetad av Håkan Thorén och Mikael Fredholm, SMTM. Skala 1:2 500.

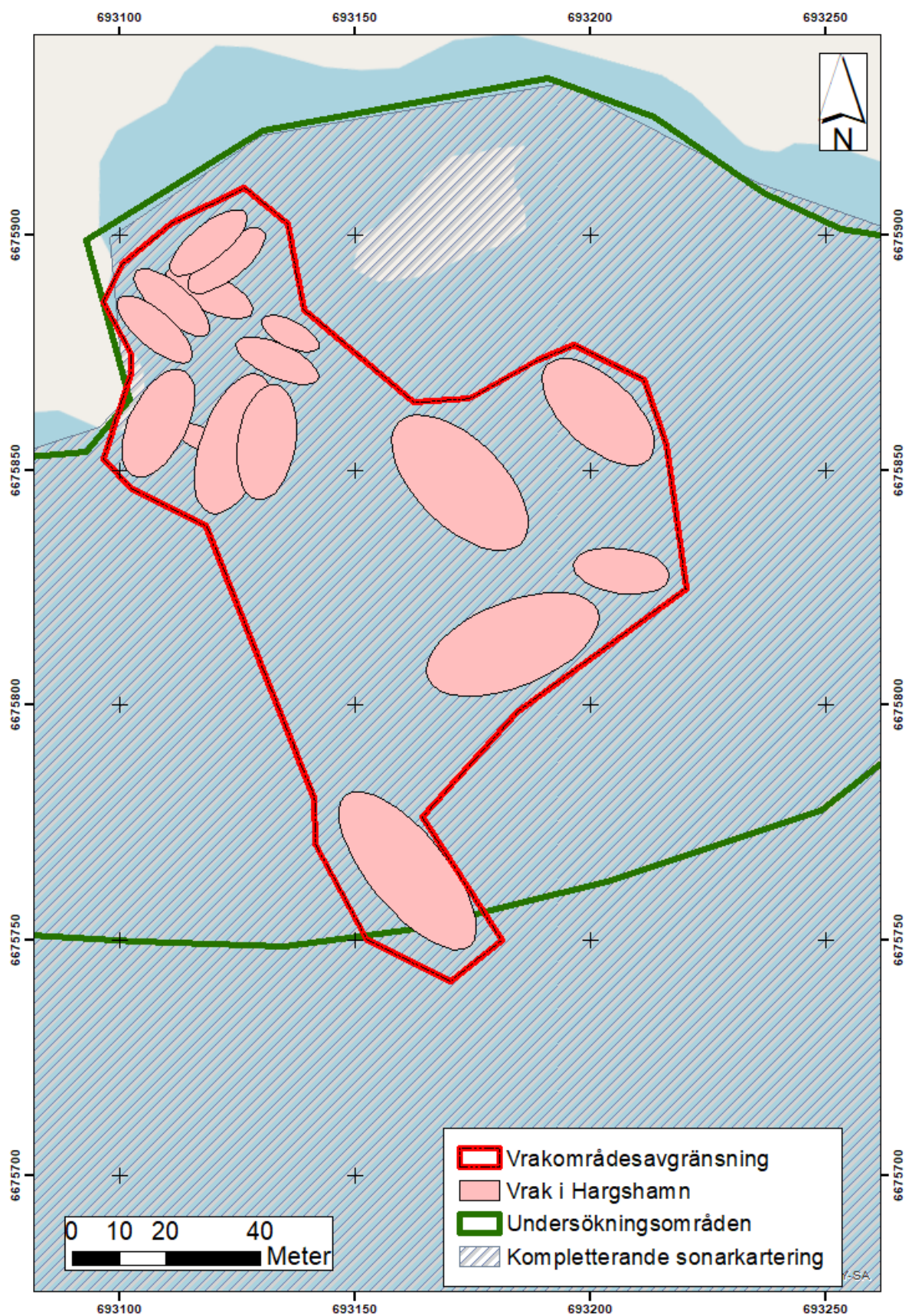
Förutom fartygslämningarna inom L1943:1345 och det lösa timret i söder, framkom ytterligare sex indikationer vid sonarkarteringen (tabell 1). Tre av dem besiktigades med ROV och två med vattenkikare från ytan (fig. 10, 11 och 12). Samtliga dessa

indikationer bestod av stenhögar eller naturliga stenformationer. Den sista indikationen bedömdes utgöra en bojsten.

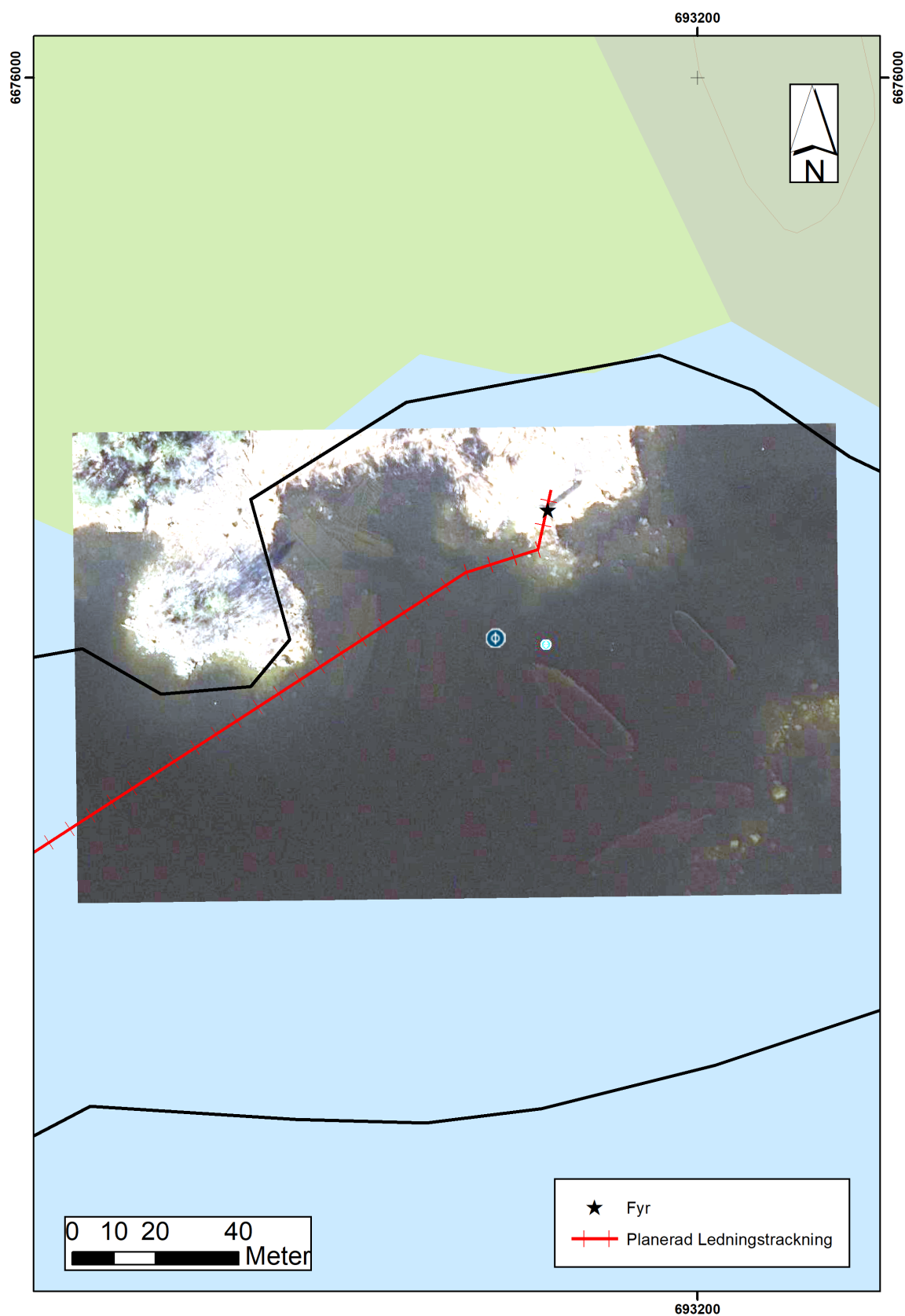
Inga andra fartygslämningar eller potentiella fornlämningar påträffades.

TABELL 1. Lista med fartygslämningar och övriga indikationer. Se även figur 4 och figur 8 samt kartan i sonarbilagan.

Namn	Position	Sonarfil	Beskrivning	Längd (m)
Vrak 1	60°10 376' N 18°28 935' E	S211110_8.dvs	Skrovhel fartygslämning, besiktigad med ROV.	33
Vrak 2	60°10 426' N 18°28 985' E	S211110_12.dvs	Fartygslämning, besiktigad med ROV. Syns på flygfoto.	19
Vrak 3	60°10 401' N 18°28 956' E	S211110_9.dvs	Fartygslämning	26
Vrak 4	60°10 435' N 18°28 916' E	S211110_12.dvs	Fartygslämning, observerad från ytan. Ligger invid Vrak 5 och 7.	20
Vrak 5	60°10 424' N 18°28 910' E	S211110_11.dvs	Fartygslämning	21
Vrak 6	60°10 421' N 18°28 900' E	S211110_11.dvs	Fartygslämning	23
Vrak 7	60°10 425' N 18°28 894' E	S211110_11.dvs	Fartygslämning	6
Vrak 8	60°10 427' N 18°28 889' E	S211110_11.dvs	Fartygslämning, ev. är Vrak 8–9 samma lämning.	19
Vrak 9	60°10 421' N 18°28 951' E	S211110_12.dvs	Fartygslämning, syns på flygfoto.	30
Vrak 10	60°10 408' N 18°29 000' E	S211110_9.dvs	Sannolikt mindre fartygslämning synlig på flygfoto.	15
Vrak-grupp 11	60°10 445' N 18°28 892' E	Map Viewer	Område med flera fartygslämningar, som syns på flygfoto. Kanske 4–5 fartygslämningar, varav några eventuellt är fyrkantiga pråmar.	Fartygslämningar ca 10–20 m.
57	60°10 447' N 18°29 066' E	S211110_9.dvs	Stenar	
58	60°10 451' N 18°29 035' E	S211110_9.dvs	Stenar	
60	60°10 378' N 18°29 162' E	S211110_9.dvs	Stenar på lerbotten, möjligtvis också dumpad sten. Besiktigad med ROV.	
66	60°10 357' N 18°28 960' E	S211110_9.dvs	Stenar, upp till 1–2 m stora. Besiktigad med ROV.	
79	60°10 382' N 18°28 895' E	S211110_8.dvs	Sannolikt bojsten, trä/stenkista eller bryggdel.	4
86	60°10 264' N 18°28 496' E	S211110_6.dvs	Sjunktimmer, obearbetade timmer längs hela kajen. Besiktigade med ROV.	
91	60°10 427' N 18°29 107' E	S211110_9.dvs	En stenrevel ut från Glöten. Besiktigad med ROV.	

FIGUR 9. Fartygslämningarna söder om ön Glöten med området avgränsat. Del av utredningsområdet vid ön Glöten. Open Street Map (SWEREF99TM), licensierad CC-BY-SA, bearbetad av Håkan Thorén och Mikael Fredholm, SMTM. Skala 1:1 250.

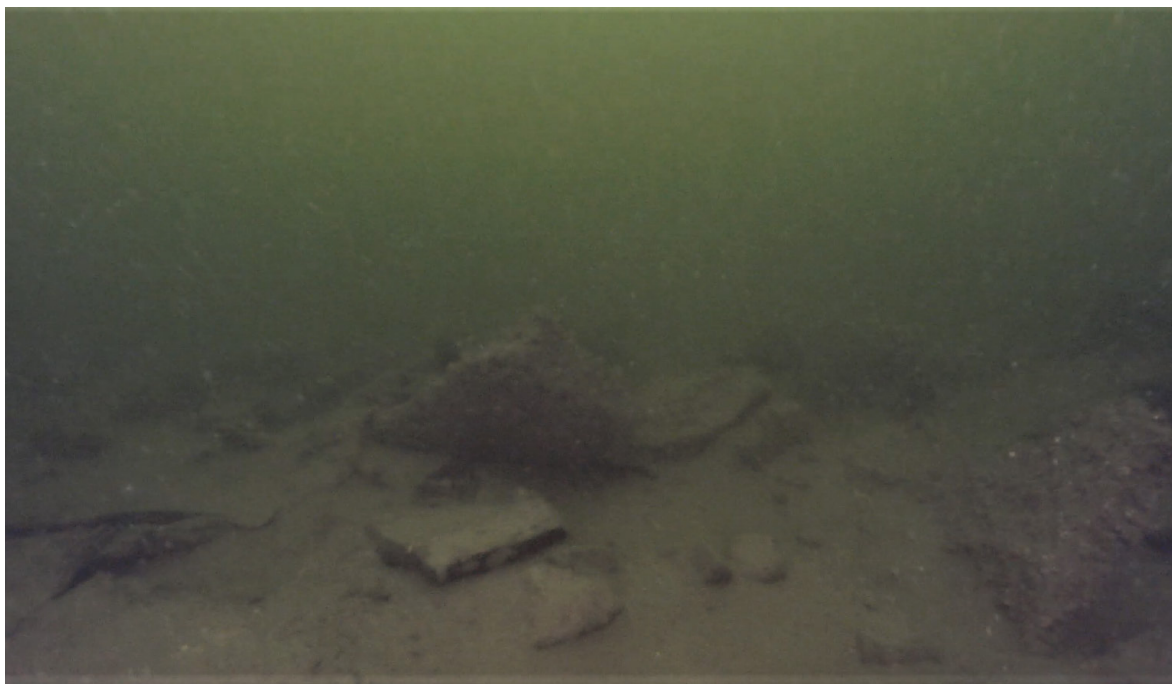
FIGUR 10. Utredningsområdet vid ön Glöten med inlagt ortofoto från Lantmäteriet. © Lantmäteriet. Lantmäteriets terrängkarta (SWEREF99TM), licensierad CC0, bearbetad av Håkan Thorén och Mikael Fredholm, SMTM. Flygfoto från Lantmäteriet. Skala 1:1 400.

DISKUSSION OCH TOLKNING

SMTM:s utredning visar att det på platsen där utredningsområdet ansluter till fastlandet ligger en hel del timmer, framför allt obearbetat sådant. Detta påminner sannolikt om Hargshamns roll som omlastningshamn för virke under 1800-talet och det tidiga 1900-talet. I området direkt söder om ön Glöten finns ett stort antal fartygslämningar, ibland belägna flera på varandra. Enligt uppgift ska det ha varit en plats där man sänkte utslitna skutor och pråmar, även om

det också finns en muntlig uppgift om en för-lisning inom området.

Av de karterade fartygslämningar är Vrak 9 sannolikt *Maria*, som ska vara den största fartygslämningen och enligt Sture Gustafssons uppgifter också centralt belägen. Vrak 2 är möjligen *Neptun*, som ska ha sänkts i den östra delen. Med största sannolikhet är Vrak 1 den förlista *Karl Tide*. De två pråmarna från Gimo och Harg (Larsson 1997) är möjligen en del av vrakgrupp 11 (se fig. 8).

FIGUR 11. Indikation 60 befanns vid besiktning med ROV bestå av en hög med sten. Foto: SMTM, 2021 (Fo223619DIG).

UTVÄRDERING

SMTM har karterat utredningsområdet och fastställt positionerna för de fartygslämningar som ligger där. Istället för att besiktiga fartygslämningarna med dykare användes ROV. Detta är en lämplig metod för att skilja kulturhistoriska lämningar från naturliga bildningar. Är avsikten att få en närmare bild eller bra överblick över en

indikation krävs dykning. Användning av vattenkikare fungerade bra på djup ner till två och en halv meter. Effektiviteten varierar med sikten under vattnet. Under denna utredning användes vattenkikaren för att undersöka indikationerna 57 och 58 nära Glötens sydöstra strand.

FIGUR 12. Indikation 66. En samling stenar. Besiktigad med ROV. Foto: SMTM, 2021 (Fo223620DIG).

FIGUR 13. Indikation 91 bestod av en stenhög. Besiktigad med ROV. Foto: SMTM, 2021 (Fo223621DIG).

FIGUR 14. Bottnen närmast land i utredningsområdets sydligaste del (Indikation 86) där stora mängder timmerstockar påträffades. Foto: SMTM, 2021 (Fo223622DIG).).

REFERENSER

Tryckta källor

Altrock, Håkan (2021). *Hargshamn: arkeologisk utredning: Östhammar Söderharg 15:1, Östhammar Svinnö 6:1, Börstil 289 m. fl: Edebo-, Harg-, Häverö-, Singö- samt Börstils socknar: Östhammar- och Norrtälje kommun: Uppsala och Stockholms län. Rapport 2021:1.* Stockholm: Vrak - Museum of wrecks.

Fredholm, Mikael (2014). *Ridö Skeppsgård 1614-1615: en jämförande studie med Harbovik.* Examensarbete kandidatkurs i historia. Stockholm.

Larsson, Gunilla (1997). *Kompletterande uppgifter om vraken SSHM 536:23, Uppland, Hargs socken.* Svenskt marinarkeologiskt arkiv SMA, 536:020. Stockholm: Statens maritima och transporthistoriska museer.

Internetkällor

Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Kartor

Lantmäteriet, GSD Terrängkartan

OpenStreetMap

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Statens maritima och transporthistoriska museers (SMTM) dnr: 5.3.1-2021-1519

Länsstyrelsens dnr: 431-9978-2020, 2021-10-05

Fornreg uppdragsnummer: 202200074

Lämningsnr: L1943:1345

RÄA-nr: Harg 178:1

SMTM projektnr: 2081199

SMTM projektledare: Håkan Altrock

Orsak till utredningen: Nedläggning av undervattenskabel

Uppdragsgivare: Länsstyrelsen Uppsala län

Undersökningstyp: Arkeologisk utredning etapp 1

Undersökningstid: 2021-11-10-2021-11-11

Utredd yta: 225 000 kvm

Plats/Fastighet: Söderharg 15:1 och 1:29

Socken: Harg

Kommun: Östhammar

Län: Uppsala

Landskap: Uppland

Koordinatsystem: SWEREF 99TM

Koordinater för utredningens sydvästra hörn: N 6675548 E 692681

Vattendjup: 0-15 meter

Dokumentationshandlingar:

Rapporten förvaras digitalt på Riksantikvarieämbetets webbplats Forndok.

Digitalt dokumentationsmaterial: Video, stillbildsfotografier och digitala ritningar

förvaras digitalt på Statens maritima och transporthistoriska museers servrar.

Vid den digitala hanteringen av dokumentationsmaterialet och rapport-

framställningen har följande programvaror använts: Esri ArcMap, Microsoft Word,

Photo Shop, Deep View m.fl.

Fotografier: nio stycken fotografier arkiveras i databasen PRIMUS på Statens

maritima och transporthistoriska museer. Fotonr: Fo 223614DIG-223622DIG.

GIS/mätdata: arkiveras på Statens maritima och transporthistoriska museers servrar.

Fynd: Inga fynd tillvaratogs

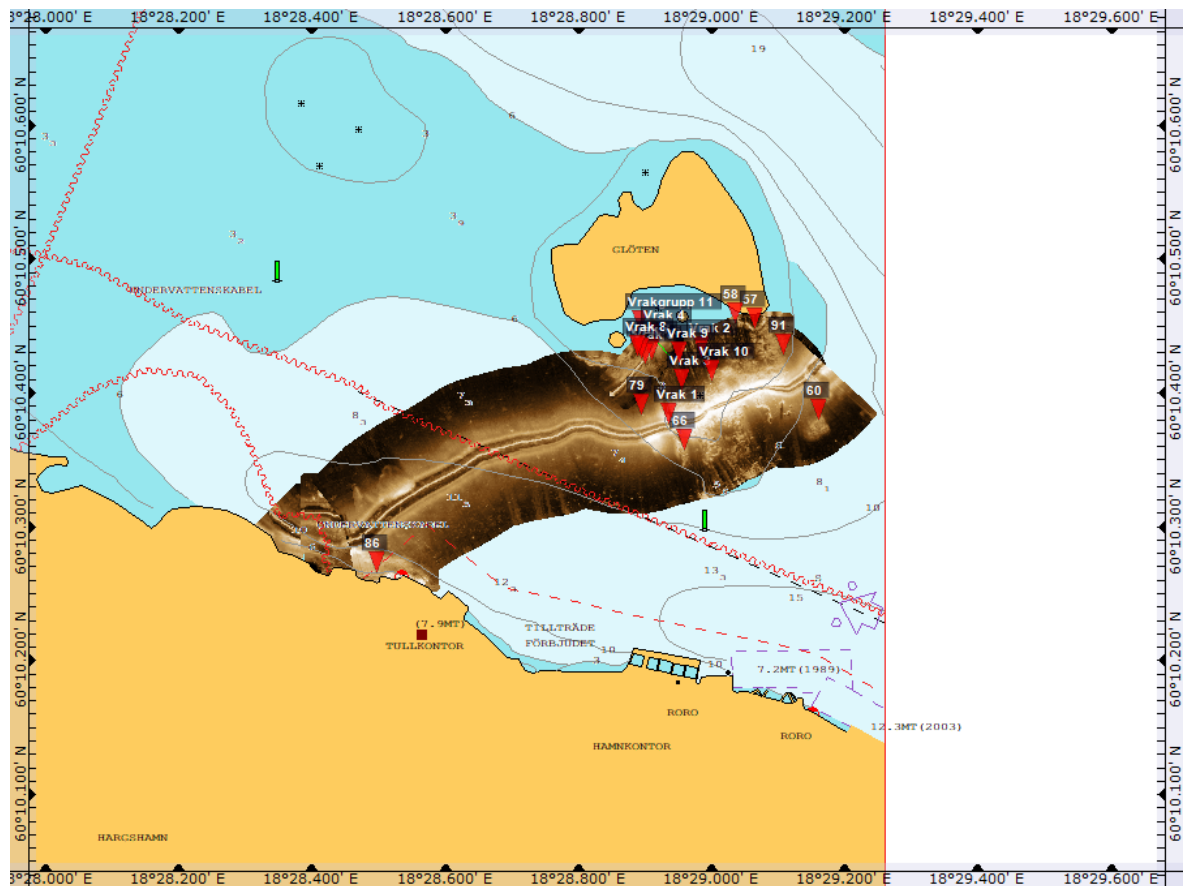
Deltagarförteckning SMTM

Personal i fält: Håkan Altrock och Mikael Fredholm.

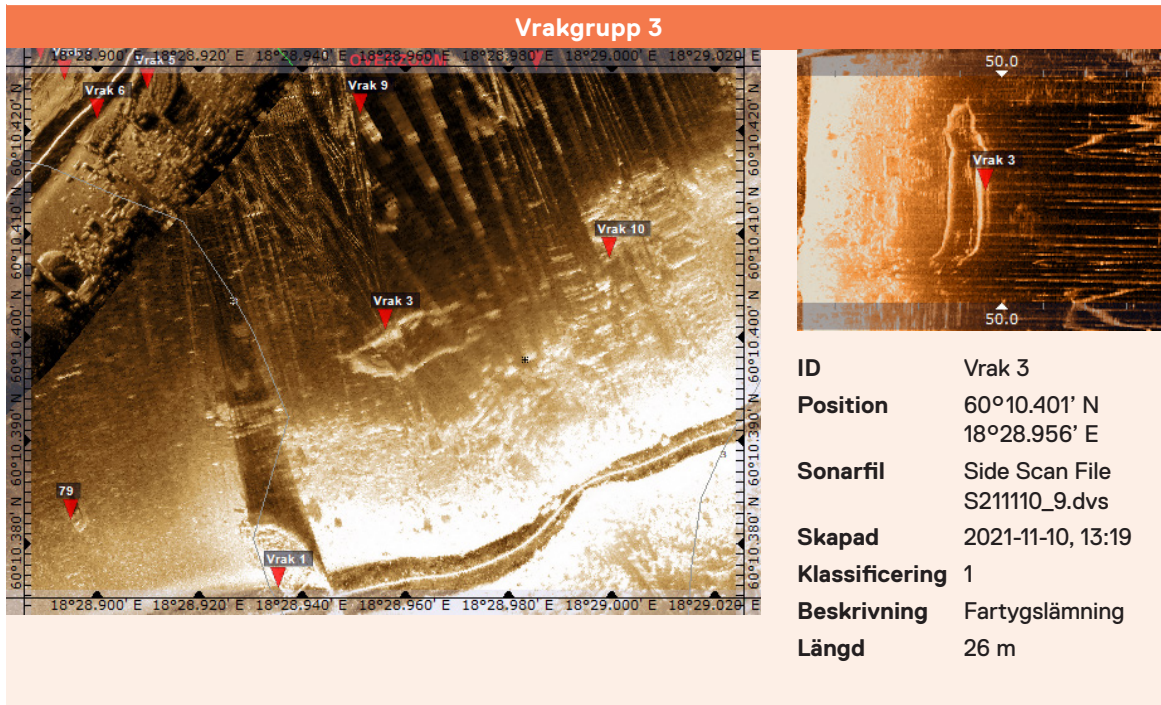
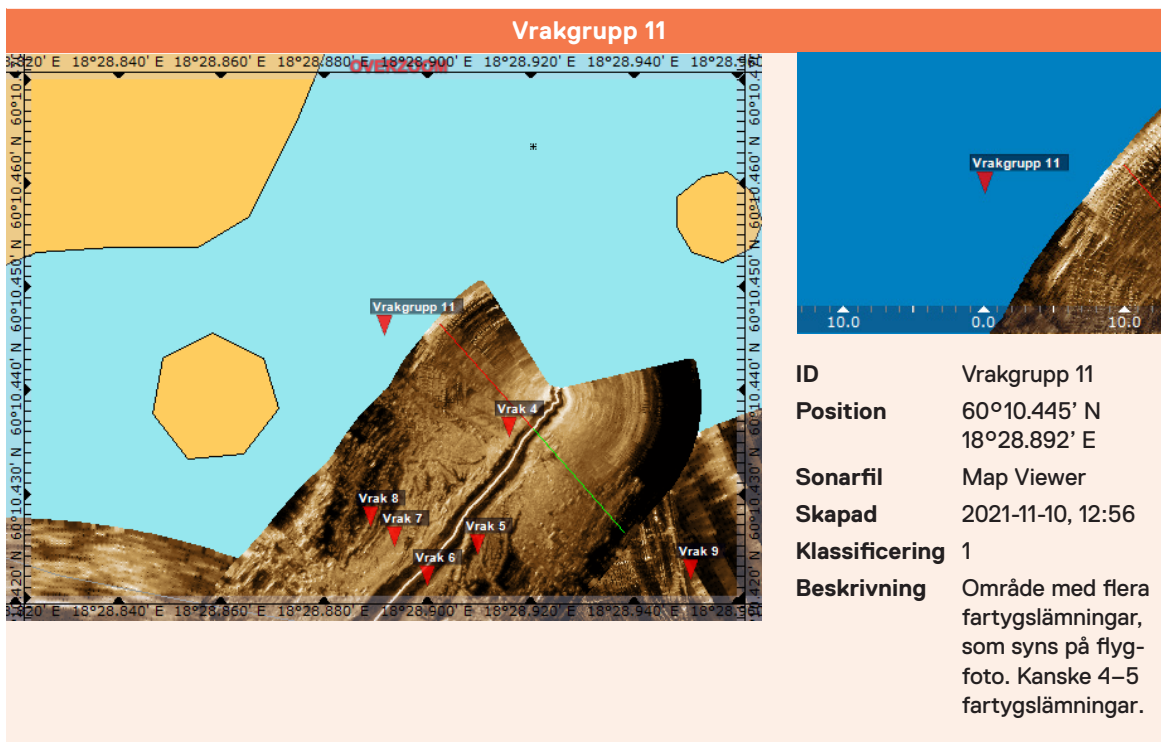
SONARBILAGA

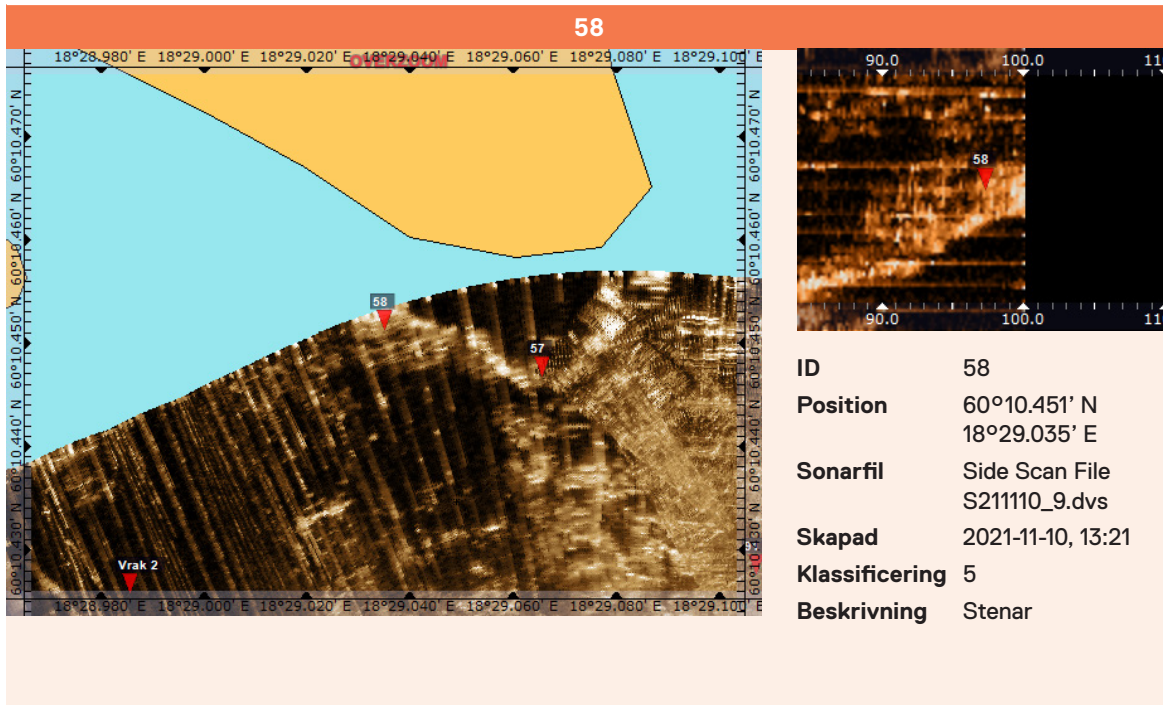
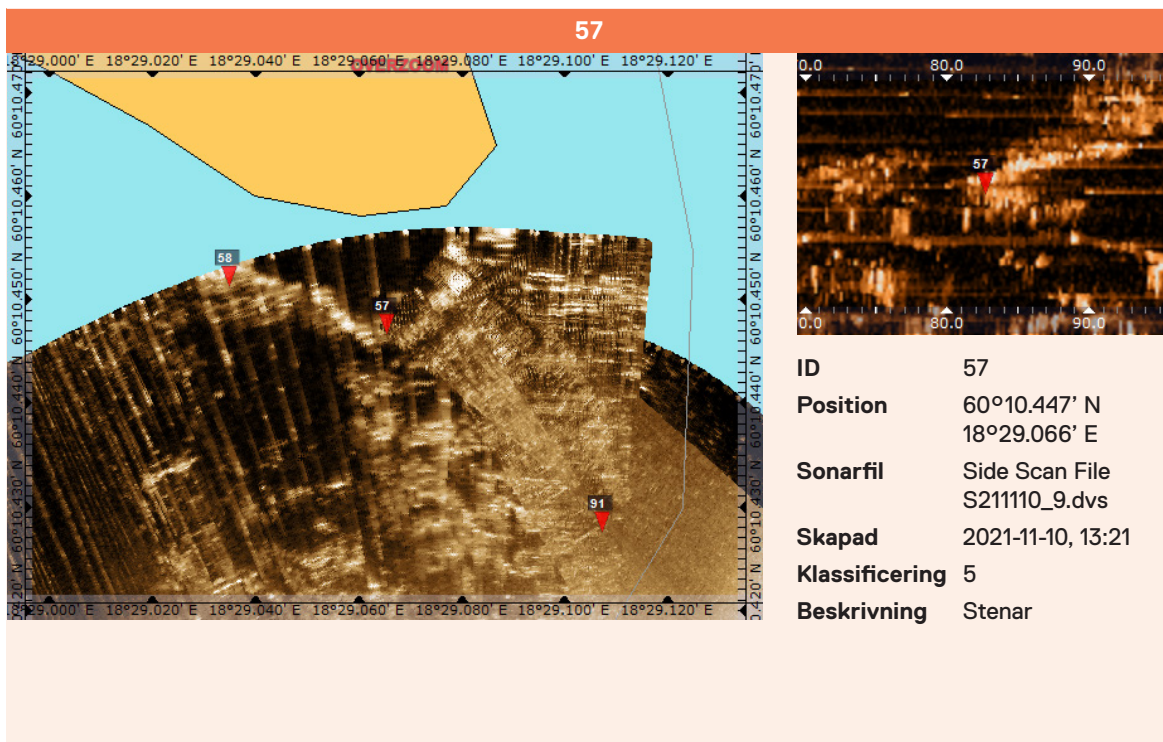
Hargshamn 2021-11-16

Översiktskarta

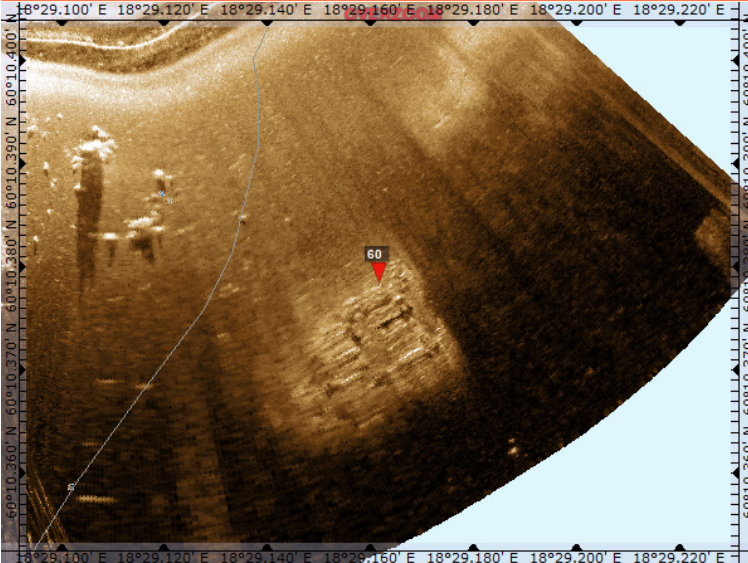

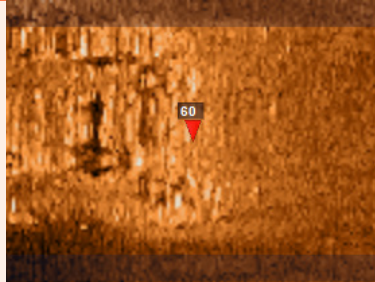
ID	Position	Sonarfil	Skapad	Klassificering	Beskrivning
Vrak-grupp 11	60°10.445' N 18°28.892' E	Map Viewer	2021-11-10, 12:56	1	Område med flera fartygslämningar, som syns på flygfoto. Kanske 4–5 fartygslämningar.
Vrak 3	60°10.401' N 18°28.956' E	S211110_9.dvs	2021-11-10, 13:19	1	Fartygslämning
57	60°10.447' N 18°29.066' E	S211110_9.dvs	2021-11-10, 13:21	5	Stenar
58	60°10.451' N 18°29.035' E	S211110_9.dvs	2021-11-10, 13:21	5	Stenar
60	60°10.378' N 18°29.162' E	S211110_9.dvs	2021-11-10, 13:21		Stenar på lerbotten, kanske också dumpad sten. Besiktigad med ROV.
66	60°10.357' N 18°28.960' E	S211110_9.dvs	2021-11-10, 13:21	5	Stenar, upp till 1–2 m stora.
79	60°10.382' N 18°28.895' E	S211110_8.dvs	2021-11-10, 13:25	5	Sannolikt bojsten, trä/stenkista eller bryggdel.
91	60°10.427' N 18°29.107' E	S211110_9.dvs	2021-11-10, 13:35	5	En stenrevel ut från Glöten. Besiktigad med ROV.
Vrak 1	60°10.376' N 18°28.935' E	S211110_8.dvs	2021-11-12, 08:36	1	Skovhel fartygslämning, besiktigad med ROV
86	60°10.264' N 18°28.496' E	S211110_6.dvs	2021-11-12, 08:42	5	Sjunktimmer, obearbetade timmer längs hela kajen. Besiktigade med ROV.
Vrak 2	60°10.426' N 18°28.985' E	S211110_12.dvs	2021-11-12, 08:44	1	Fartygslämning, besiktigad med ROV. Syns på flygfoto.
Vrak 4	60°10.435' N 18°28.916' E	S211110_12.dvs	2021-11-12, 08:50	1	Fartygslämning, observerad från ytan. Ligger invid Vrak 5 och 7.
Vrak 5	60°10.424' N 18°28.910' E	S211110_11.dvs	2021-11-12, 08:54	1	Fartygslämning
Vrak 6	60°10.421' N 18°28.900' E	S211110_11.dvs	2021-11-12, 08:54	1	Fartygslämning
Vrak 7	60°10.425' N 18°28.894' E	S211110_11.dvs	2021-11-12, 08:54	1	Fartygslämning
Vrak 8	60°10.427' N 18°28.889' E	S211110_11.dvs	2021-11-12, 08:55	1	Fartygslämning, ev. är Vrak 8–9 samma lämning.
Vrak 9	60°10.421' N 18°28.951' E	S211110_12.dvs	2021-11-12, 09:34	1	Vrak, syns på flygfoto.
Vrak 10	60°10.408' N 18°29.000' E	S211110_9.dvs	2021-11-12, 09:39	2	Sannolikt mindre vrak synligt på flygfoto.

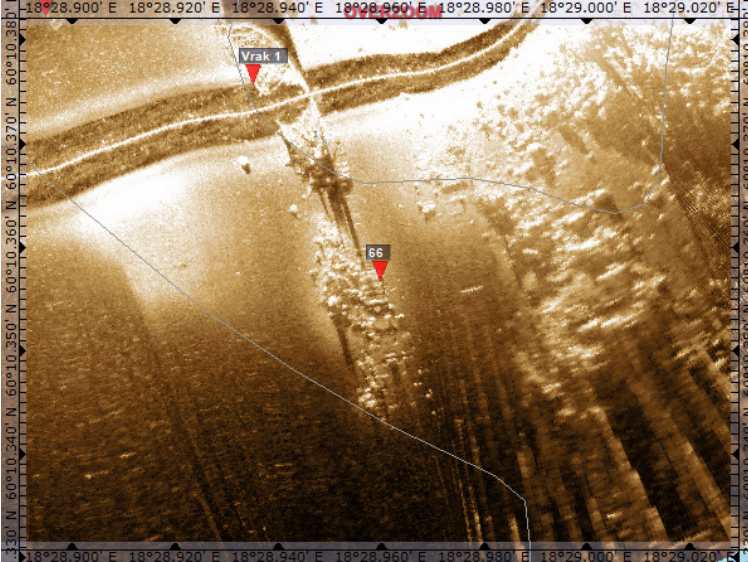
60

ID	60
Position	60°10.378' N 18°29.162' E
Sonarfil	Side Scan File S211110_9.dvs
Skapad	2021-11-10, 13:21
Klassificering	
Beskrivning	Stenar på ler- botten, kanske också dumpad sten. Besiktigad med ROV.

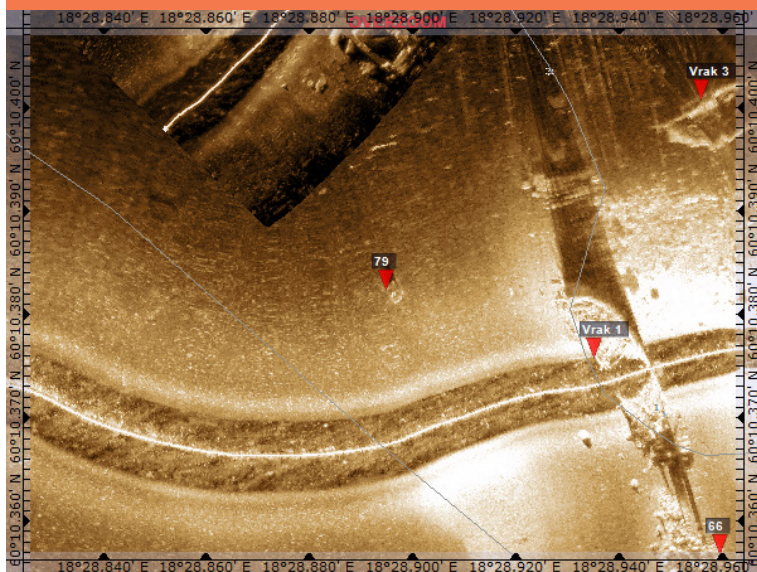
66

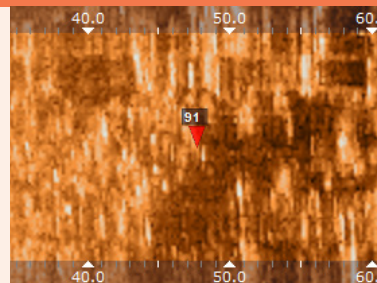
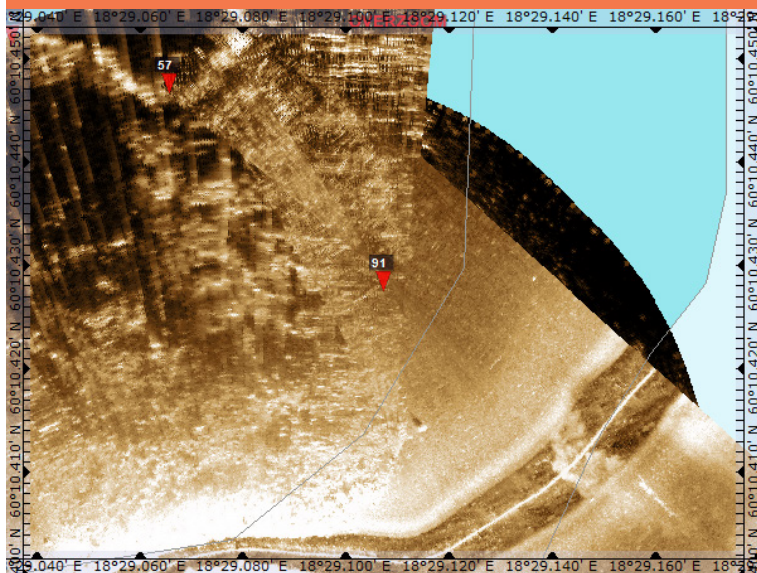
ID	66
Position	60°10.357' N 18°28.960' E
Sonarfil	Side Scan File S211110_9.dvs
Skapad	2021-11-10, 13:21
Klassificering	5
Beskrivning	Stenar, upp till 1–2 m stora.

79

ID 79
Position 60°10.382' N
 18°28.895' E
Sonarfil Side Scan File
 S211110_8.dvs
Skapad 2021-11-10, 13:25
Klassificering 5
Beskrivning Sannolikt bojsten,
 trä/stenkista eller
 bryggdel.
Längd 4 m

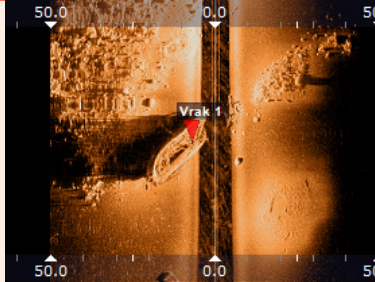
91

ID 91
Position 60°10.427' N
 18°29.107' E
Sonarfil Side Scan File
 S211110_9.dvs
Skapad 2021-11-10, 13:35
Klassificering 5
Beskrivning En stenrevel ut
 från Glöten.
 Besiktigad med
 ROV.

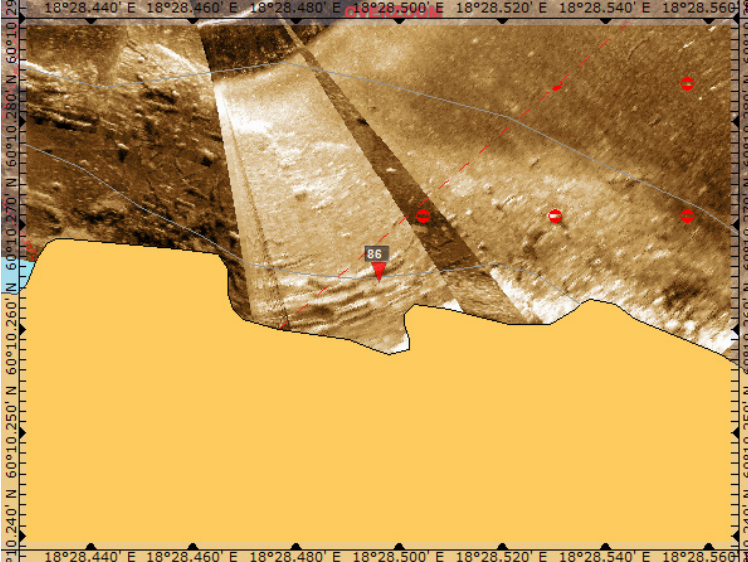
Vrak 1

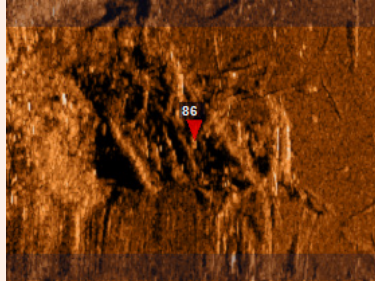

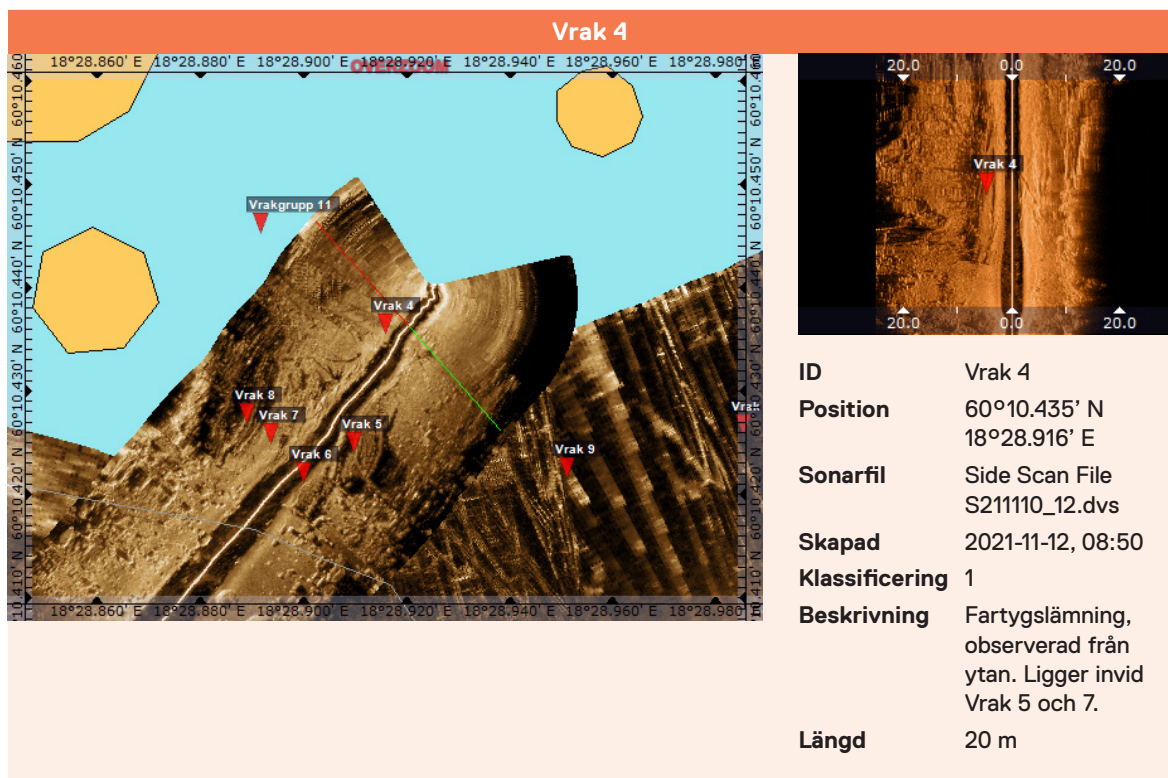
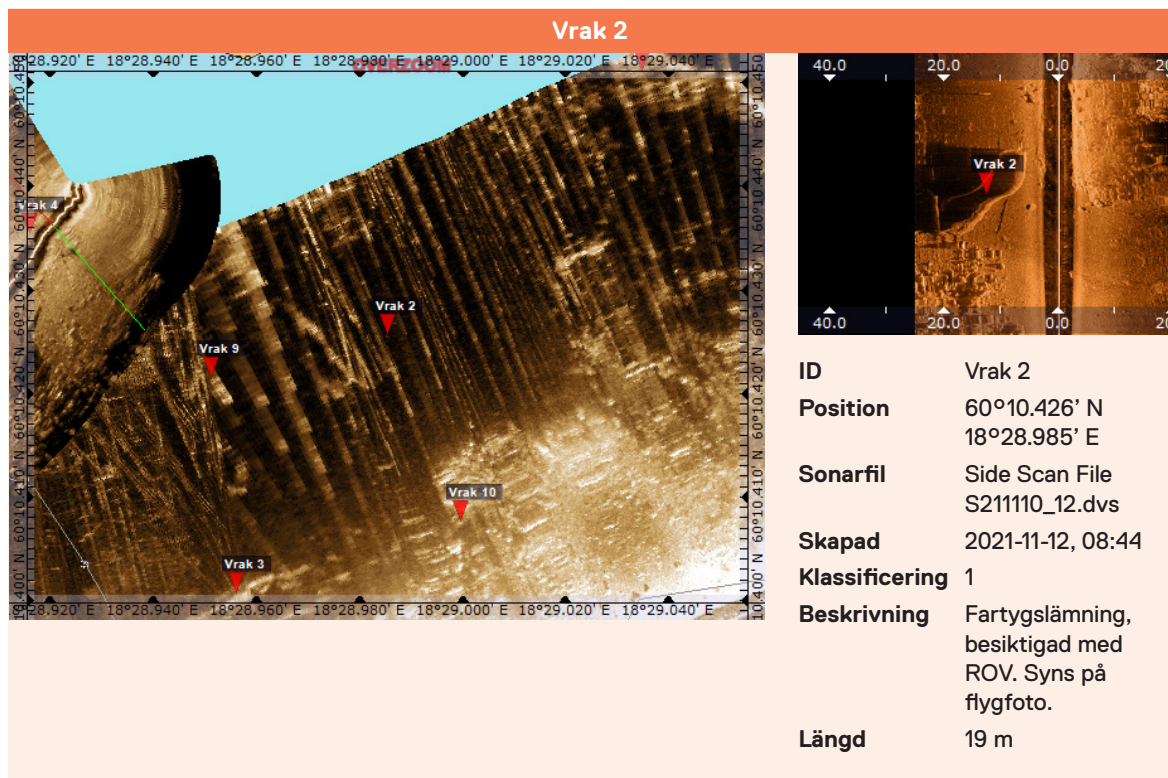
ID	Vrak 1
Position	60°10.376' N 18°28.935' E
Sonarfil	Side Scan File S211110_8.dvs
Skapad	2021-11-12, 08:36
Klassificering	1
Beskrivning	Skovhel fartygs- lämning, besiktigad med ROV.
Längd	33 m

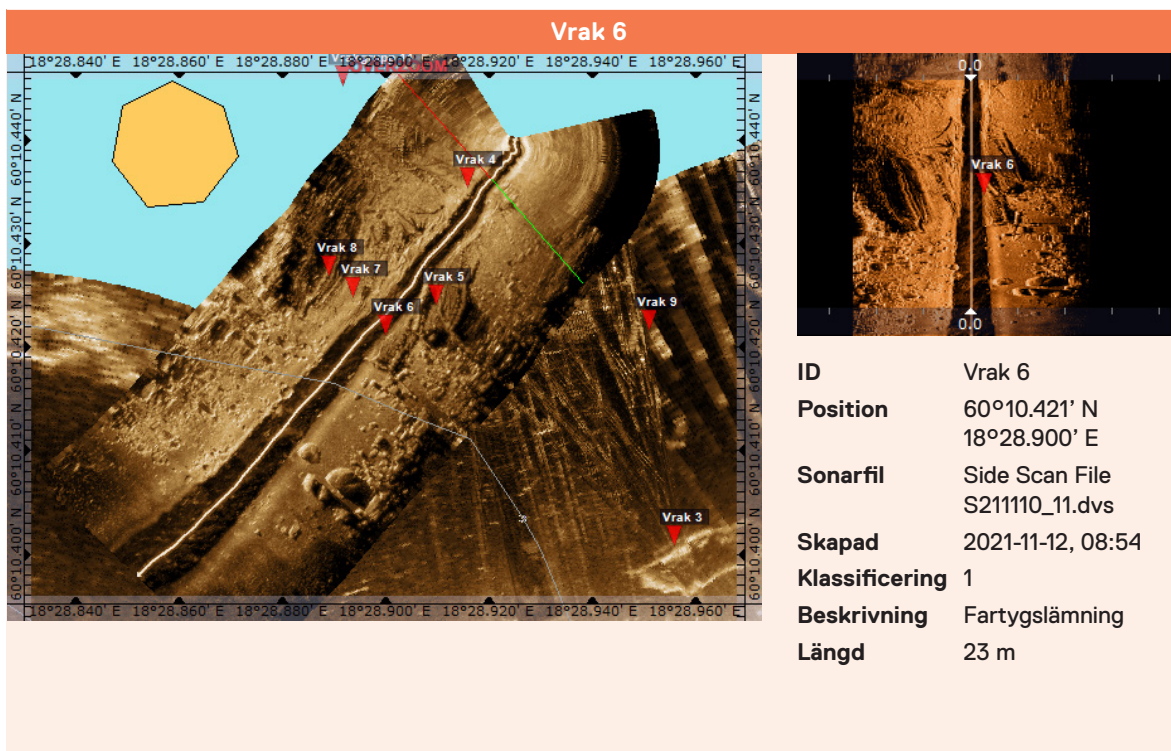
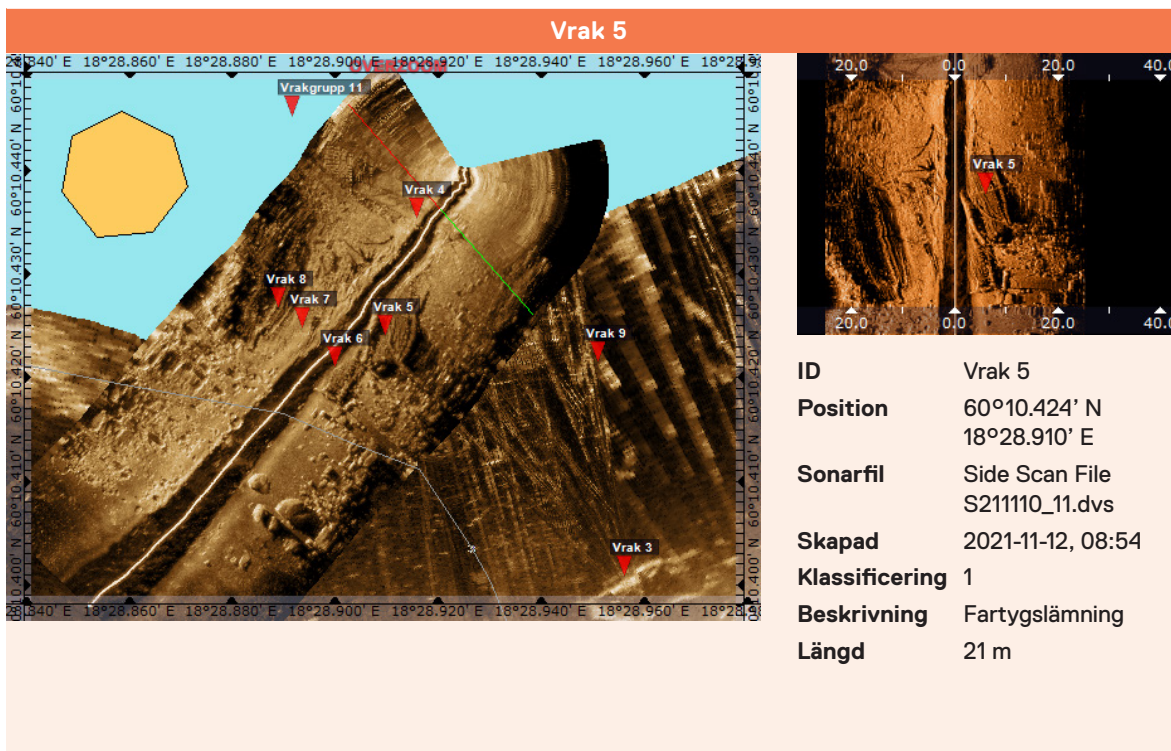
86

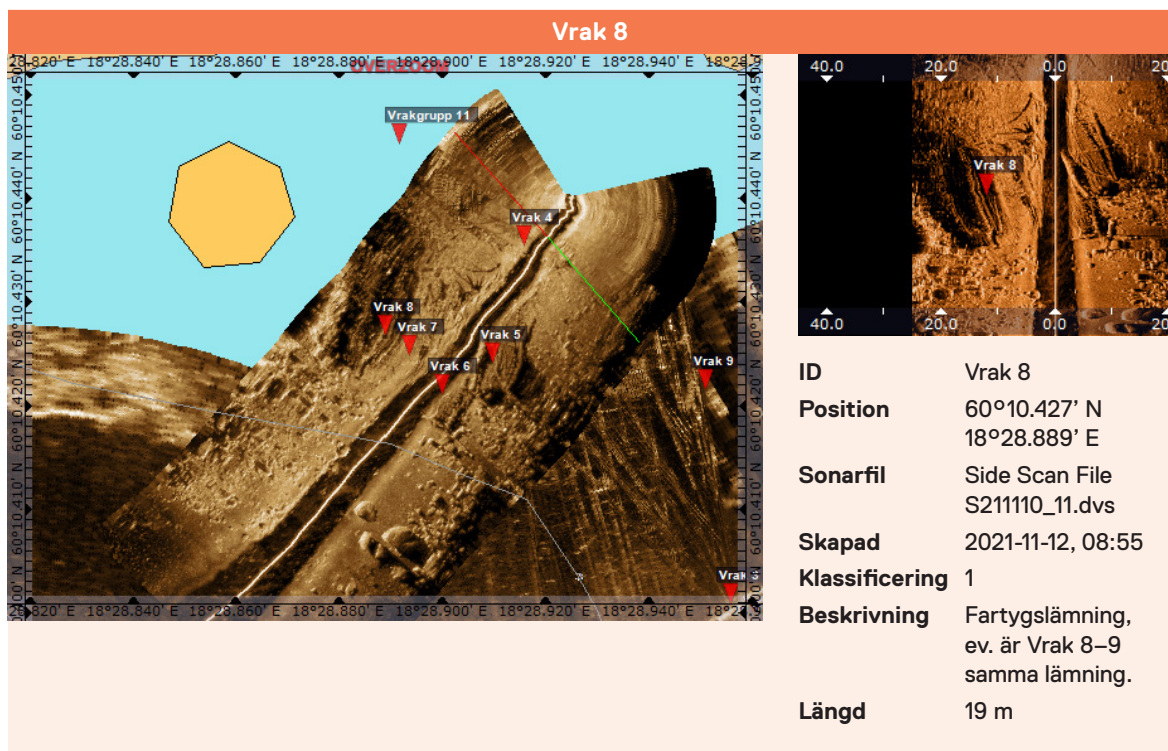
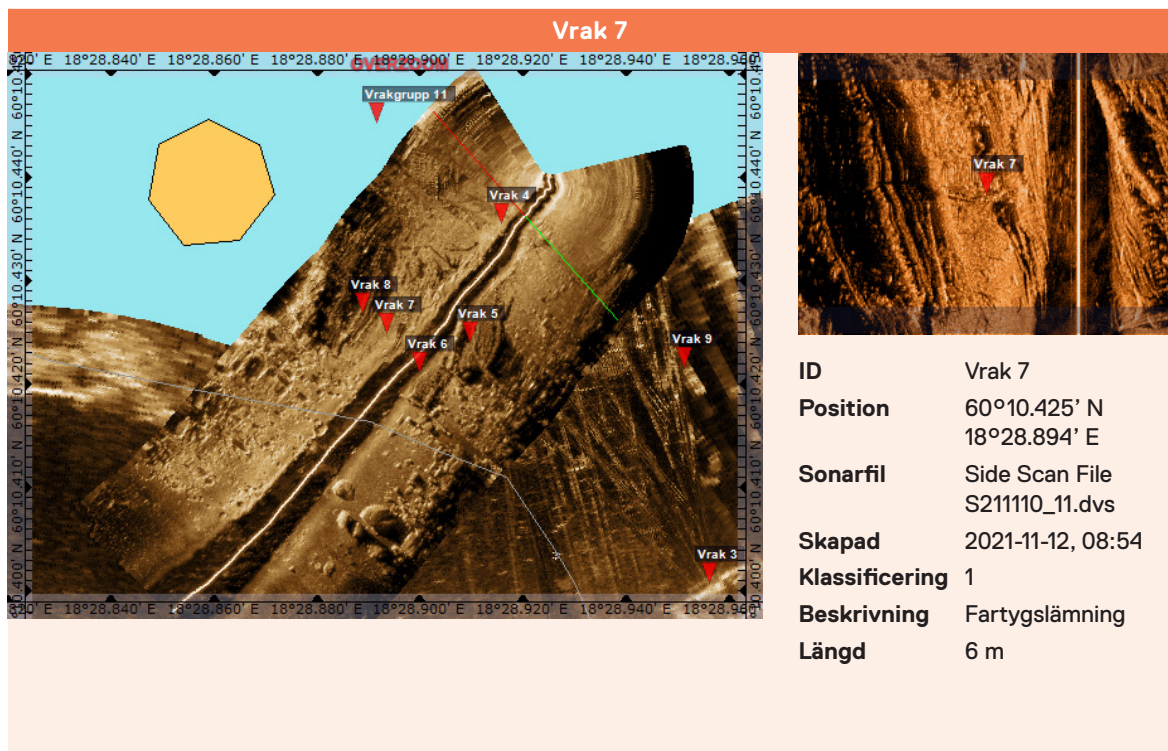

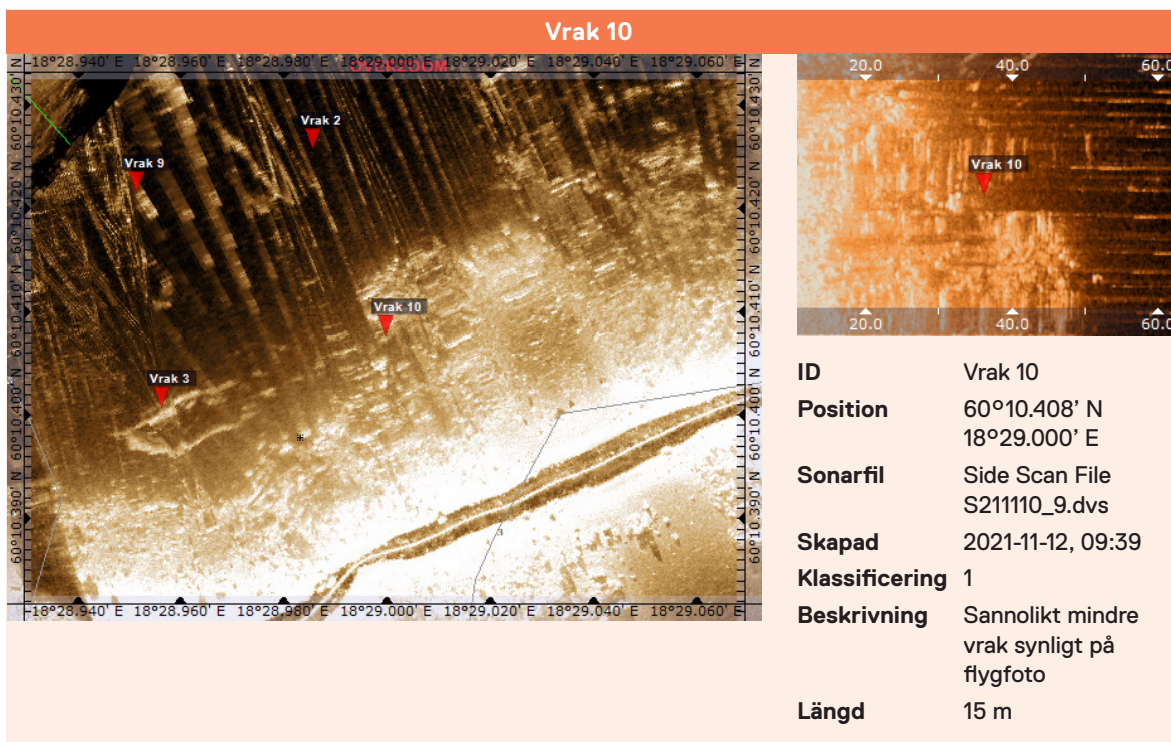
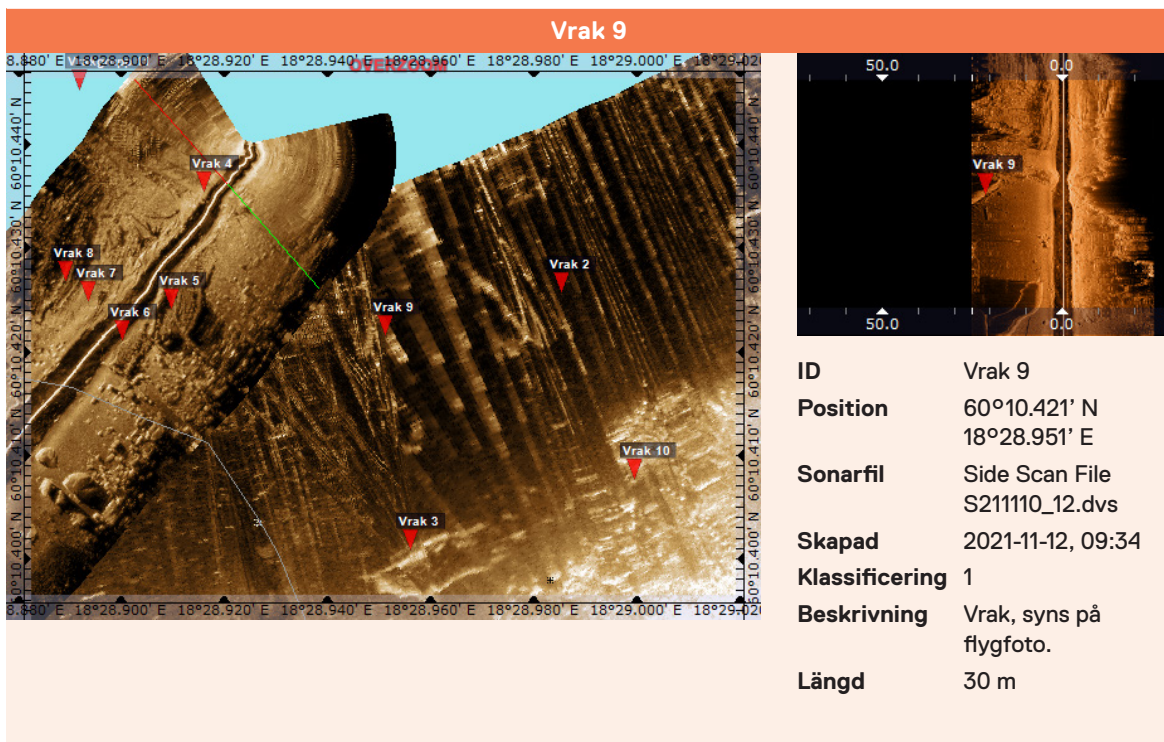

ID	86
Position	60°10.264' N 18°28.496' E
Sonarfil	Side Scan File S211110_6.dvs
Skapad	2021-11-12, 08:42
Klassificering	5
Beskrivning	Sjunktimmer, obearbetade timmer längs hela kajen. Besiktigade med ROV.

SKEPPSKYRKOGÅRDEN VID GLÖTEN

Statens maritima och transporthistoriska museer (SMTM) fick i oktober 2021 i uppdrag av Länsstyrelsen i Uppsala län att göra en marinarkeologisk utredning av botten längs en planerad kabelsträckning vid Hargshamn. Utredningsområdet omfattade förutom lämningen L1943:1345 vid ön Glöten, där det ligger flera tidigare kända fartygslämningar, även en hundra meter bred korridor från fastlandet ut till ön. Utredningens fältarbete genomfördes 10–11 november 2021.

Vid utredningsområdets södra del där det ansluter till fastlandet upptäcktes en stor ansamling timmer, som vid besiktning bedömdes vara sjunktimmer. Inga spår av konstruktionsdetaljer hittades i detta område. Botten längs ledningssträckningen ut till Glöten saknade förekomst av fartygslämningar och andra potentiella fornlämningar.

Däremot hittades som väntat en stor koncentration av fartygslämningar inom L1943:1345. Fyra av dessa var kända sedan tidigare och registrerade i Kulturmiljöregistret. SMTM bedömer att antalet fartygslämningar uppgår till 14–15 stycken. Dessa fartygslämningar har karterats och avgränsats.